

Упорядники

Андрєєв Андрій Васильович — кандидат юридичних наук, заступник прокурора міста Києва;

Бабич Надія Олександрівна — аспірант кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Багрії Василь Андрійович — кандидат юридичних наук, провідний фахівець Центру проблем імплементації європейського соціального права Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Батіг Ростислав Вікторович — кандидат юридичних наук;

Волинець Владислав Володимирович — доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Гаєнчко Олена Миколаївна — кандидат юридичних наук, суддя Шостого апеляційного адміністративного суду;

Губська Олена Анатоліївна — доктор юридичних наук, доцент, суддя Шостого апеляційного адміністративного суду;

Дашутін Ігор Володимирович — доктор юридичних наук, голова Сумського районного суду Сумської області;

Денисенко Анатолій Петрович — кандидат юридичних наук, народний депутат України;

Джура Христина Юріївна — аспірант кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Дніпров Олексій Сергійович — кандидат юридичних наук, керівник апарату Адміністрації Президента України;

Дрозд Валентина Георгіївна — кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Внутрішніх справ України Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Дрозд Олексій Юрійович — доктор юридичних наук, доцент, начальник відділу докторантури та ад'юнктури Національної академії внутрішніх справ;

Епель Оксана Володимирівна — кандидат юридичних наук, суддя Шостого апеляційного адміністративного суду;

Журавель Валентина Іванівна — кандидат юридичних наук, суддя Верховного Суду;

Журавель Валерій Олександрович — суддя Київського окружного адміністративного суду;

Журавльов Дмитро Володимирович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, Перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Ішин Микола Іванович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувача кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Ісаков Михайло Григорович — доктор юридичних наук, заслужений юрист України, професор кафедри спеціальних дисциплін та професійної підготовки Донецького юридичного інституту МВС України;

Карпушова Олена Віталіївна — кандидат юридичних наук, суддя Шостого апеляційного адміністративного суду;

Касмінів Олександр Володимирович — кандидат юридичних наук, суддя Конституційного Суду України;

Коротких Андрій Юрійович — кандидат юридичних наук, суддя Шостого апеляційного адміністративного суду;

Кравченко Іван Олександрович — доктор юридичних наук, доцент кафедри адміністративного та інформаційного права Сумського національного аграрного університету;

Кузьменко Володимир Володимирович — кандидат юридичних наук, суддя Шостого апеляційного адміністративного суду;

Марцеляк Олег Володимирович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, завідувач кафедри Конституційного права юридичного факультету Київського національного університету ім.Т.Г.Шевченка;

Мацюк Володимир Ярославович — доктор юридичних наук, заслужений юрист України, перший заступник начальника Головного оперативного управління Державної фіскальної служби України;

Москаленко Олена Вячеславівна — доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, господарського та трудового права Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Прудивус Олег Васильович — кандидат юридичних наук, член Вищої ради правосуддя України;

Сіроха Дмитро Ігорович — кандидат юридичних наук, доцент кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Чижмарь Катерина Іванівна — доктор юридичних наук, доцент, заслужений юрист України, Директор Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

Як відомо внаслідок перетворень зазначеної схеми відправлення спеціалізованих судових назви) зазнав кардинальних змін.

Що стосується процесу роботи Касаційного Суду, то Основною метою діяльності Суду у свою чергу є захист права.

На відміну від інших судів розглядає справу в повній обсязі дових рішень, у зв'язку з чим, допущені судові помилки, не можуть бути застосовані за принципом, на виконання якого Суду надано повноваження для вирішення кожної справи згідно з законом способом, який не суперечить праву, що була неодноразово застосована в судову практику і в складі конкретних постанов та рішень та правосуддя — в процесі застосування права.

Справа з господарського суду надана Верховному Суду.

1. Колегією Касаційного Суду господарського суду;

2. Об'єднаною колегією Касаційного Суду господарського суду;

3. Великою палатою Касаційного Суду господарського суду.

Ця законодавча норма, яка встановлює кому судочинство здійснюється на рівнях розгляду справи, є суттєвою.

Що стосується процесу роботи Касаційного Суду, то Основною метою діяльності Суду у свою чергу є захист права. Це стосується процесу роботи Касаційного Суду, то Основною метою діяльності Суду у свою чергу є захист права.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Як відомо внаслідок реформи правосуддя 2016-2017 років в Україні суттєвих перетворень зазнала сама судова система України, яка перейшла на триланкову схему відправлення правосуддя, що мало наслідком ліквідацію системи Вищих спеціалізованих судів (ВАСУ, ВГСУ та ВССУ), а Верховний Суд (окрім іншої назви) зазнав кардинальних організаційних, методичних і ідеологічних новацій.

Що стосується судочинства господарського, то у складі Верховного Суду працює Касаційний господарський суд (нарівні з іншими Касаційними судами). Основною метою цього суду є забезпечення сталості та єдності судової практики. Що у свою чергу є складовою принципу правової визначеності та верховенства права.

На відміну від судів апеляційної інстанції сучасний суд інстанції касаційної не розглядає справу повторно. Його основною функцією є перевірка законності судових рішень, у яких суд апеляційної інстанції не усунув істотні порушення закону, допущені судом першої інстанції, або сам їх допустив, і забезпечення однакового застосування закону. Тобто він не є судом факту, а є судом ідеї. Таким чином, на виконання покладених на цей суд завдань, він веде справи не стільки для вирішення конкретного спору, але повинен у передбачений процесуальним законом спосіб визначити, як правильно застосовувати норму матеріального права, що була неоднаково застосована судами з тією метою, щоб надалі спрямувати судову практику в єдино правильне русло. А зробити це можливо лише на прикладі конкретного господарського спору. Таким чином і досягається подвійна мета правосуддя – визначення законності судового рішення та визначення напрямів правозастосування.

Справа з господарського провадження у касаційному порядку може переглядатися Верховним Судом на різних рівнях:

1. Колегією Касаційного господарського суду, палатою Касаційного господарського суду;
2. Об'єднаною палатою Касаційного господарського суду;
3. Великою палатою Верховного Суду.

Ця законодавчо визначена система перегляду судових рішень у господарському судочинстві має забезпечити однаковість застосування норм на усіх трьох рівнях розгляду справ у Верховному Суді.

Що стосується Великої Палати Верховного Суду, то вона розглядає так звані міжюрисдикційні спори. Тобто справа передається на розгляд Великої палати для касаційного перегляду у випадках, коли у різних касаційних судах по-різному застосовуються норми права. При цьому не має значення, на якому рівні

(колегії, палати чи об'єднаної палати) виявленевказане неоднаковість у правозастосуванні.

Цим не вичерпуються повноваження Великої палати – вона також переглядає у касаційному порядку справи, які містять виключну правову проблему. Критерії для віднесення справи до вказаної категорії ГПК не передбачені, щоправда зазначено, що така передача має бути необхідна для забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовної практики. Тобто, вже судова практика формуватиме додаткові критерії для такої категорії справ.

Саме таким чином і формуються правові позиції та висновки Великої Палати ВС.

Зауважимо – на сьогодні немає в доктрині процесуального права спільної точки зору і досі точаться серйозні дискусії щодо можливості визнання правових позицій ВС джерелом права. Але у цьому виданні ми не будемо наводити доказів «за» чи «проти», а просто ознайомимо читатів з цими самими правовими позиціями як Касаційного господарського суду Верховного Суду, так й Великої Палати Верховного Суду у справах господарського судочинства.

ПРАВОВІ П СУ

1. *Право корист
на підставі дер
ділянкою без ук
ділянкою із вла
належало таке*

Верховний Суд у
головуючий — С
судді: Берднік І.С
за участю секрет
розглянувши у ві
Селянського (фер
на рішення Госп
беян Т.А.) та по
26.10.2017 (голо
у справі №908/7
за позовом Керів
— прокурор) в і
ру у Запорізькій
до Селянського
Більмацької рай
за участю третьо
стороні відповід
Держгеокадастр

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	5
РОЗДІЛ 1 ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ КАСАЦІЙНОГО ГОСПОДРСЬКОГО СУДУ У СФЕРІ ПРАВА КЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ	7
РОЗДІЛ 2 ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ ВЕРХОВНОГО СУДУ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ	289
РОЗДІЛ 3 ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕРХОВНОГО СУДУ ПРИ ПЕРЕГЛЯДІ ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ	493
РОЗДІЛ 4 ЗАГАЛЬНЕННЯ КАСАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ У СФЕРІ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА	511
Правові висновки ВС у справах про банкрутство за січень-лютий 2018 року	511
Правові висновки ВС у справах про банкрутство за березень 2018 року	518
Правові висновки ВС у справах про банкрутство за жовтень 2018 року	526